

טיוטת חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו - 2026 - הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לאשר עקרונית את טיוטת חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו – 2026, המצ"ב.
2. להסמיק את ועדת השרים לענייני חקיקה לדון ולאשר, על דעת הממשלה, את הנוסח הסופי של הצעת החוק שתוגש לכנסת.
3. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק.
4. בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת, לבקש מועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

סעיף 9א לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז – 2007 (להלן – החוק) וסעיף 1א19 לחוק מאפשרים מתן הקלות ועדיפות בשל שירות צבאי במסגרת מלחמת התקומה במהלך "התקופה הקובעת" כפי שנקבעה בסעיפים אלה וכפי שיפורט להלן. סעיפים אלה נקבעו בחוק בשלב מוקדם יותר של המלחמה, ותחולתם הוגדרה לפרק זמן קצוב. עקב התמשכות המלחמה והמשך היקף שירות המילואים המשמעותי, מוצע בזה להרחיב את תחולת הסעיפים באמצעות הארכת התקופה הקובעת והרחבת ההקלות גם לשנות הלימודים התשפ"ז – התשפ"ח, זאת כדי לאפשר מתן הקלות ועדיפות כאמור מעבר לתקופות הקצובות שנקבעו. כמו כן מוצע להסמיק את שר החינוך להאריך בצו את התקופה הקובעת בתקופות נוספות, ללא הגבלה על מספר התקופות.

הקלות בתנאי קבלה: סעיף 9א לחוק קובע כי על אף האמור בסעיף 9 לחוק, האוסר על הפליה בין מועמדים בתנאי הקבלה במוסד, מוסד רשאי להקל על תנאי הקבלה ללימודים, לשם קידום נגישות של מועמדים ששירתו בשירות סדיר או בשירות מילואים בתקופה הקובעת, בהתחשב באופי השירות, תקופתו וסמיכותו למועד הקבלה ללימודים, ובפרט בשירותם כלוחמים. לעניין זה, נקבעה התקופה הקובעת כתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק סיוע לסטודנטים ששירתו במילואים (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשפ"ד-2024 (שבמסגרתו נחקק סעיף זה), או עד תום תקופת ההארכה לפי סעיף קטן (ג). עוד נקבע כי הקלות כאמור יכול שיינתנו בנוגע לקבלה ללימודים לשנות הלימודים התשפ"ה והתשפ"ו בלבד.

באשר להארכת התקופה הקובעת, קובע סעיף 9א(ג) לחוק כי שר החינוך, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך בשישה חודשים נוספים את התקופה הקבועה בהגדרה "התקופה הקובעת", אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה.

במסגרת התיקון המוצע, מבוקש לקבוע כי ניתן יהיה להקל כאמור עד שנת הלימודים התשפ"ח. כמו כן, משלא הוארכה התקופה הקובעת לפי סעיף 9א(ג) לחוק, תמה תקופה זו זה מכבר ומשכך מבוקש להאריכה עד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. עוד מוצע לקבוע כי שר החינוך יהיה רשאי להאריך בצו את התקופות הקובעות בתקופות נוספות, שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת. בנוסף, לפי הנוסח הנוכחי של הסעיף, השר מוסמך להאריך את התקופה הקובעת "אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה". בהתאם להגדרת "פעולות האיבה או פעולות המלחמה", סמכות ההארכה כרוכה בקיומה של הכרזה על מצב מיוחד בעורף, או בקיומן של פעולות צבאיות משמעותיות שעליהן החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023). בכדי שלא להגביל את הארכת התקופה בקיומם של תנאים אלה ובכדי לאפשר את המשך מתן ההקלות גם בגין שירות צבאי, מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי שר החינוך יהיה רשאי להאריך את התקופה הקובעת "אם מצא כי הארכה כאמור נדרשת בשל היקפו או אופיו של השירות הסדיר או שירות המילואים שאליו נקראו מועמדים במהלך התקופה הנוספת". באופן זה, במקרה שבו שר החינוך מצא כי יש צורך וטעם למתן הקלות לפי סעיף זה,

יהיה רשאי להאריך את התקופה הקובעת בכפוף לקיום חובת ההיוועצות כאמור בסעיף.

בהתאמה לתיקון האמור, מוצע לתקן את סעיף 9א(ד) ולמחוק את ההגדרות הבאות, שאינן נצרכות עוד לפי התיקון המוצע:

"פעולות האיבה או פעולות המלחמה" – פעולות האיבה או פעולות המלחמה, שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף או עד תום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המאוחר;

"הפעולות הצבאיות המשמעותיות" – הפעולות הצבאיות המשמעותיות שעליהן החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

מתן עדיפות בזכאות לדיור במעונות סטודנטים: סעיף 19א לחוק קובע כי על אף האמור בהוראות לפי סעיף 19א, לעניין דיור במעונות הסטודנטים לשנות הלימודים התשפ"ה והתשפ"ו, ובלי לגרוע מחובת המוסד לשקול את מכלול השיקולים והנסיבות הנוגעים לעניין, מוסד יעניק לסטודנט או למועמד נקודות זכות לשם קביעת זכאותו למעונות, בשל כל אחד מאלה: שירות צבאי בתקופה הקובעת, בסדיר או במילואים בהתאם לתנאים המנויים בסעיף; מגורים ביישוב שפונה לפי החלטות הממשלה, בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף; וכן היות הסטודנט או המועמד חטוף או נעדר במסגרת המלחמה, או שכן משפחתו היה חטוף או נעדר כאמור. עוד קובע הסעיף חובת הקצאת מקומות דיור במעונות סטודנטים עבור מי שמתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף קטן (א) לסעיף זה.

לעניין זה, נקבעה התקופה הקובעת כתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 9 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (שבמסגרתו נחקק סעיף זה), או עד תום תקופת ההארכה לפי סעיף קטן (ד).

באשר להארכת התקופה הקובעת, קובע סעיף 19א(ד) כי שר החינוך, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקבועה בהגדרה "התקופה הקובעת" בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה.

במסגרת התיקון המוצע, מבוקש להרחיב את תחולת הסעיף עד לשנת הלימודים התשפ"ח. כמו כן, משלא הוארכה התקופה הקובעת לפי סעיף 19א(ד), תמה תקופה זו ומשכך מבוקש להאריך עד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. עוד מוצע לקבוע כי שר החינוך יהיה רשאי להאריך בצו את התקופה הקבועה בתקופות נוספות, ללא הגבלה, שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת. כמו כן, מוצע לערוך תיקון בנוגע לסמכות ההארכה בצו של שר החינוך בדומה לאמור בסעיף 1.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

אין

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 3004 מיום 11.05.2025 בנושא "הוקרה, סיוע ותגמול לחיילי מילואים המשרתים במלחמת "חרבות ברזל" ותיקון החלטת ממשלה": בסעיף ז(1) להחלטה זו נקבע: "שר החינוך יבחן קידום תיקון חקיקה שתכליתו להרחיב את הקבוע בהוראות הקיימות כיום בחקיקה ביחס להקלת תנאי הקבלה למוסדות להשכלה גבוהה לחיילי המילואים".

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההחלטה

היועצת המשפטית של משרד החינוך סבורה כי אין מניעה לאשר את ההחלטה, בהתאם לחוות הדעת המצ"ב.

מגיש: שר החינוך

י"ט בשבט התשפ"ו
6 בפברואר 2026

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת היועצת המשפטית

י"ח בשבט תשפ"ו
5 בפברואר 2026

חוות דעת משפטית נלווית להצעת החלטה לממשלה - טיוטת חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו – 2026

נושא הצעת ההחלטה:

אישור טיוטת חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו – 2026; הסמכת ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר, על דעת הממשלה, את הנוסח הסופי של הצעת החוק; בקשה מועדת הכנסת לקצר את תקופת ההנחה ולהקדים את הדיון בהצעת החוק, בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת; בקשה מועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת, בהתאם לסעיף 88(ב) לתקנון הכנסת.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

1. במהלך מלחמת חרבות ברזל, תוקן **חוק זכויות הסטודנט, התשס"ז – 2007** (להלן – החוק) ונקבעו בו סעיפים 9א ו-19א כהוראות שעה. כפי שיפורט להלן, סעיפים אלה נועדו לאפשר למוסדות להקל את תנאי הקבלה ללימודים וכן לתת העדפה בזכאות לדיור במעונות, עבור מועמדים וסטודנטים ששירתו בשירות סדיר ובשירות מילואים **בתקופה הקובעת**, זאת בשנות הלימודים **התשפ"ה והתשפ"ו**. בתמצית, מטרות החוק המוצע הן **הארכת התקופה הקובעת, הרחבת הסמכות להארכת התקופה הקובעת בצו, והרחבת תחולת הסעיפים עד לשנת הלימודים התשפ"ח**. מטרות אלה מתבקשות לנוכח התארכות המלחמה ומשך השירות הצבאי בסדיר ובמילואים בהיקפים משמעותיים יותר מאשר בתקופות שגרה.
2. בפתחם של דברים יודגש כי מלבד היבטים אלה, לא מבוקש בהצעה לשנות את יתר התנאים שנקבעו בסעיפי החוק שאותם מבוקש לתקן, שנועדו לאזן את ההסדרים המיטיבים עם משרתים ולשמור על מידתיותם וכפי שיתבאר לקמן בהרחבה.

רקע

3. כאמור לעיל, להלן מטרות הצעת החוק בהרחבה:
(1) **הארכת התקופה הקובעת:** נכון להיום, התקופה הקובעת שנקבעה בהוראות השעה הסתיימה זה מכבר: לעניין סעיף 9א לחוק, שעניינו הקלה בתנאי קבלה ללימודים, התקופה הקובעת החלה ביום 7.10.2023 והסתיימה עם תום שלושה חודשים ממועד פרסום סעיף זה ברשומות, ומשכך תמה תקופה זו ביום 30.06.2024. סעיף 19א לחוק, שעניינו מתן עדיפות בזכאות למעונות סטודנטים, נקבע בחוק במסגרת תיקון מאוחר יותר, ובהתאם

מדינת ישראל

משרד החינוך

לשכת היועצת המשפטית

י"ח בשבט תשפ"ו
5 בפברואר 2026

הסתיימה התקופה הקובעת בעניינו ביום 25.10.2024. המשמעות היא כי מועמדים וסטודנטים ששירתו במהלך המלחמה אך לאחר שהסתיימה התקופה הקובעת – לא יוכלו להיות זכאים להקלות ולהעדפה כאמור. במסגרת החוק המוצע, מבוקש לקבוע כי התקופה הקובעת תימשך עד לתום שלושה חודשים ממועד פרסום החוק המוצע או עד תום תקופת ההארכה לפי צווי שר החינוך. כך, התקופה הקובעת תורחב ותכלול גם שלבים מאוחרים יותר של תקופת המלחמה.

(2) **הרחבת הסמכות להארכת התקופה הקובעת:** סעיפים 9א(ג) ו-19א(ד) לחוק מסמיכים את שר החינוך, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, להאריך את התקופה הקובעת בצו, אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה כהגדרתן בחוק. ברם, סמכות זו מוגבלת במספר ההארכות שהיא כוללת: סעיף 9א(ג) לחוק מאפשר הארכה כאמור "בשישה חודשים נוספים", וכמו כן סעיף 19א(ג) לחוק מאפשר הארכה בצו כאמור "בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת". במסגרת ההצעה מבוקש לאפשר הארכות כאמור לתקופות של יעלו על שישה חודשים כל אחת, ללא הגבלה על מספר ההארכות. כמו כן, החוק כיום קובע כי השר רשאי להאריך את התקופה "אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה" כהגדרתן בסעיף. לנוכח העדר היכולת להסתמך עוד כיום על תנאי זה (המחייב, בין היתר, הכרזה על מצב מיוחד בעורף), מוצע להחליף תנאי זה בבדיקה מהותית האם קיים צורך בהארכת התקופה, בשל היקף או אופי שירותם הצבאי של מועמדים במהלך תקופת ההארכה.

(3) **תחולה על שנות הלימודים התשפ"ז – התשפ"ח:** הסעיפים האמורים נקבעו ביחס להקלה של תנאי קבלה ללימודים לשנות הלימודים התשפ"ה והתשפ"ו, וכן העדיפות בזכאות לדיר במעונות ניתנה לשנים אלה בלבד. במסגרת ההצעה מבוקש לאפשר מתן הקלות ועדיפות כאמור עד לשנת הלימודים התשפ"ח.

הטבות על רקע שירות צבאי - כללי

4. באשר לסוגיית מתן הטבות והקלות בגין שירות צבאי, יצוין כי בפסיקת בתי המשפט העוסקת בסוגיית הטבות למשרתים הוכרו ככלל שלוש תכליות מרכזיות המצדיקות מתן הטבות על בסיס שירות צבאי: פיצוי ותגמול על פערים כלכליים ואחרים, הוקרת המשרתים על שירותם ותמרוץ אזרחים נוספים לשרת. עוד נאמר כי הבחנה המבוססת על קריטריון שירות צבאי או לאומי היא הבחנה רלוונטית, שכן קבוצת המשרתים שונה מאלה שלא שירתו, בין השאר משום שהקדישו מזמנם ומרצם לטובת הכלל, ובתקופת שירותם לא היו יכולים לעבוד ולהשתכר למחייתם. עם זאת, יש להפעיל קריטריון זה בסבירות ובמידתיות. חובה זה מתחדדת ומקבלת משמעות רחבה יותר במקרה שבו מדובר בהעדפה בהקצאת משאבים מוגבלים (ראה: בג"ץ

מדינת ישראל

משרד החינוך

לשכת היועצת המשפטית

י"ח בשבט תשפ"ו

5 בפברואר 2026

11956/05 סוהאד בשארה נ' שר הבינוי והשיכון (נבו, 22.06.2006); בג"ץ 11088/05 אברהם

הייב נ' מנהל מקרקעי ישראל, פ"ד סד(1) 453; בג"ץ 6906/13 סמיר עלי טוהא נ' רשות

מקרקעי ישראל (נבו 07.02.2017).

סעיפים 9א ו-1א19 לחוק

5. סעיף 9א וסעיף 1א19 לחוק קובעים הסדרים, כל אחד בתחומו, המתגברים על הוראות קבע המחייבות קביעת כללים אחידים. כך לדוגמה סעיף 9א(א) קובע את הסמכות להקל בתנאי הקבלה "על אף האמור בסעיף 9": סעיף 9(א) לחוק קובע כי "לא תהיה הפליה בין מועמדים בתנאי הקבלה למוסד". במקביל, קובע סעיף 9(ב): "על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי מוסד להקל את תנאי הקבלה לשם קידום הנגישות של מועמדים מקבוצות אוכלוסיה מסוימות, לרבות מטעמים של רקע חברתי-כלכלי, ובשל שירות כלוחמים, ובלבד שהמועמדים הם חיילים משוחררים זכאים המבקשים להתקבל ללימודים במהלך חמש שנים שלאחר תום השנה שבה השתחררו משירות סדיר או משירות קבע, אם שירתו בשירות קבע". באמצעות הוראת השעה שבסעיף 9א, ביקש המחוקק לאפשר מתן הקלות למשרתים במסגרת מלחמת חרבות ברזל, גם כאשר הם אינם עומדים בתנאים שבהוראת הקבע שבסעיף 9(ב). באופן דומה, גם סעיף 1א19 לחוק נקבע "על אף האמור בהוראות לפי סעיף 1א19", שבו נקבעו כללי הקבע להתאמות לסטודנטים המשרתים בשירות מילואים.
6. ההסדרים המוזכרים לעיל נקבעו בכדי לתת מענה למשרתים בשירות סדיר ובשירות מילואים במסגרת המלחמה, באופן שיאפשר להם להתגבר על פערים שנגרמו להם עקב השירות המשמעותי, הארוך והמורכב בתקופת המלחמה, להשתלב בלימודים במוסדות להשכלה גבוהה ולהקל על זכאותם לדיוור במעונות. יוער כי סעיף 1א19 קובע תעדוף בדיוור במעונות גם לאוכלוסיות נוספות שנפגעו במלחמה, ובכלל זה חטופים או נעדרים ובני משפחותיהם, וכן סטודנטים המתגוררים ביישובים שפוננו במהלך המלחמה.
7. **בהתאם לדרישות הסבירות והמידתיות** ובכדי לאזן את הפגיעה האפשרית בשוויון, במסגרת הליכי חקיקת סעיפים אלה נקבעו בהם הוראות ותנאים שנועדו לצמצם את הפגיעה ולדייק את המענה שהן נועדו לתת. כך, סעיף 9א לחוק קובע כי מוסד יהיה רשאי להקל את תנאי הקבלה של מועמדים ששירתו בשירות סדיר או בשירות מילואים בתקופה הקובעת **לשם קידום נגישותם, "בהתחשב באופי השירות, תקופתו וסמיכותו למועד הקבלה ללימודים, ובפרט בשירות כלוחם"**. כך גם בסעיף 1א19 נקבעו תנאים באשר למשך השירות המזכה ותנאים נוספים. כך גם נקבע ביחס למי שפונה מיישובו כי יהיה זכאי להעדפה לפי סעיף זה רק אם שישה חודשים לפני תחילת שנת הלימודים שבשלה הוא מבקש זכאות למעונות סטודנטים הוא עדיין היה מפונה. התנאים שנכללו בסעיפים אלה נדונו ארוכות במסגרת הליכי החקיקה בכנסת, ונמצאו מספקים דיים בכדי לענות על דרישות הסבירות והמידתיות בהקשר זה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת היועצת המשפטית

י"ח בשבט תשפ"ו
5 בפברואר 2026

התיקון המוצע

8. לנוכח התארכות המלחמה ועימה היקף השירות הצבאי בסדיר ובמילואים, עלה הצורך בהארכת הוראות השעה כך שיינתן מענה הולם לשילובם של משרתים בהשכלה הגבוהה. צורך זה הוצג גם במסגרת מכתבו של קצין המילואים הראשי לד"ר מאיה לוגסי, מיום 02 בפברואר 2026 בנושא "בקשה להארכת מתן הקלה בקבלה ללימודים לחיילי מילואים". יצוין כי כאמור במכתב זה, גם שירות שיתבצע עד לסופה המשוער של התקופה הקובעת שמבוקש בהצעה לקבוע (כלומר תום שלושה חודשים ממועד פרסום החוק המוצע), עשוי להשפיע על קבלתו של מועמד ללימודים בשנת הלימודים התשפ"ח.
9. כאמור לעיל, עיקרו של התיקון המוצע הוא הארכת האפשרות להקלות ולתעדוף כאמור, זאת מבלי לשנות את כלל האיוונים והתנאים שנקבעו בסעיפים אותם מבוקש לתקן. בכלל האמור, הקלות בתנאי הקבלה יינתנו בין היתר בהתחשב בסמיכות השירות למועד הקבלה ללימודים. בהתאם, הארכת התקופה הקובעת והרחבת התחולה עד לשנת התשפ"ח לא נועדו להוביל למתן הקלות עבור מי ששירת בתקופות מוקדמות ורחוקות יותר באופן אוטומטי, אלא במידה שבה הדבר נדרש בהתאם לנסיבות העניין ולפי יתר התנאים שנקבעו לעניין זה.
10. לצד הארכת הוראות השעה כאמור לעיל, מבוקש בהצעה להסמיך את שר החינוך להאריך את התקופה הקובעת בצו בתקופות נוספות בנות שישה חודשים, ללא הגבלה על מספר תקופות אלה. תיקון זה נועד להקל את תהליך ההארכות כאמור ולייתר תיקון חקיקה ככל שיהיה צורך בהארכות נוספות. יוער כי הסעיף מגודר ממילא בתחולתו עד לשנת הלימודים התשפ"ח, ומשכך תיקון זה לא יאפשר הארכות באמצעות חקיקת משנה ללא כל גבול.

עמדת היועצת המשפטית של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

איני רואה מניעה משפטית לאשר את ההצעה.

בכבוד רב

שרית חאיק שפיגלשטיין

היועצת המשפטית

טיוטת הצעת חוק מטעם הממשלה:

טיוטת הצעת חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו-2026

1. תיקון סעיף 9א בחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז-2007¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9א -
- (1) בסעיף קטן (ב), במקום "והתשפ"ו" יבוא "עד התשפ"ח";
- (2) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה החל במילים "בשישה חודשים נוספים" יבוא "את התקופה הקובעת בתקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת (בסעיף קטן זה – תקופה נוספת), אם מצא כי הארכה כאמור נדרשת בשל היקפו או אופיו של השירות הסדיר או שירות המילואים שאליו נקראו מועמדים במהלך התקופה הנוספת".
- (3) בסעיף קטן (ד) -
- (1) ההגדרות "ההכרזה על מצב מיוחד בעורף", "פעולות האיבה או פעולות המלחמה" ו-"הפעולות הצבאיות המשמעותיות" – יימחקו;
- (2) בהגדרה "התקופה הקובעת", במקום הסיפה החל במילים "חוק סיוע" יבוא "חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו-2026".
2. תיקון סעיף 1א19 בסעיף 1א19 לחוק העיקרי -
- (1) בסעיף קטן (א), במקום "והתשפ"ו" יבוא "עד התשפ"ח";
- (2) בסעיף קטן (ד), במקום "בשתי תקופות" יבוא "בתקופות" ובמקום הסיפה החל במילים "אם מצא" יבוא "(בסעיף קטן זה – תקופה נוספת), אם מצא כי הארכה כאמור נדרשת בשל היקפו או אופיו של השירות הסדיר או שירות המילואים שאליו נקראו מועמדים במהלך התקופה הנוספת";
- (3) בסעיף קטן (ה) -
- (1) ההגדרות "ההכרזה על מצב מיוחד בעורף", "פעולות האיבה או פעולות המלחמה" ו-"הפעולות הצבאיות המשמעותיות" – יימחקו;

¹ ס"ח התשס"ז, עמ' 320; התשפ"ד, עמ' 1128.

(2) בהגדרה "התקופה הקובעת", במקום הסיפה החל במילים "חוק זכויות" יבוא "חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 10), התשפ"ו-2026".

ד ב ר י ה ס ב ר

כללי סעיף 9א לחוק זכויות הסטודנט, התשס"ז – 2007 (להלן – החוק) וסעיף 1א19 לחוק מאפשרים מתן הקלות ועדיפות, בשל שירות צבאי במסגרת מלחמת התקומה במהלך "התקופה הקובעת" כפי שנקבעה בסעיפים אלה וכפי שיפורט להלן. סעיפים אלה נקבעו בחוק בשלב מוקדם יותר של המלחמה, ותחולתם הוגדרה לפרק זמן קצוב. עקב התמשכות המלחמה והמשך היקף שירות המילואים המשמעותי, מוצע בזה להרחיב את תחולת הסעיפים כמפורט להלן, זאת כדי לאפשר מתן הקלות ועדיפות כאמור מעבר לתקופות הקצובות שנקבעו, כפי שיפורט להלן.

סעיף 1 סעיף 9א לחוק קובע כי על אף האמור בסעיף 9 לחוק, האוסר על הפליה בין מועמדים בתנאי הקבלה במוסד, מוסד רשאי להקל על תנאי הקבלה ללימודים, לשם קידום נגישות של מועמדים ששירתו בשירות סדיר או בשירות מילואים בתקופה הקובעת, בהתחשב באופי השירות, תקופתו וסמיכותו למועד הקבלה ללימודים, ובפרט בשירותם כלוחמים. לעניין זה, נקבעה התקופה הקובעת כתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק סיוע לסטודנטים ששירתו במילואים (תיקוני חקיקה והוראת שעה), התשפ"ד-2024 (שבמסגרתו נחקק סעיף זה), או עד תום תקופת ההארכה לפי סעיף קטן (ג). עוד נקבע כי הקלות כאמור יכול שיינתנו בנוגע לקבלה ללימודים לשנות הלימודים התשפ"ה והתשפ"ו בלבד.

באשר להארכת התקופה הקובעת, קובע סעיף 9א(ג) לחוק כי שר החינוך, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך בשישה חודשים נוספים את התקופה הקבועה בהגדרה "התקופה הקובעת", אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה.

במסגרת התיקון המוצע, מבוקש לקבוע כי ניתן יהיה להקל כאמור עד שנת הלימודים התשפ"ח. כמו כן, משלא הוארכה התקופה הקובעת לפי סעיף 9א(ג) לחוק, תמה תקופה זו זה מכבר ומשכך מבוקש להאריכה עד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. עוד מוצע לקבוע כי שר החינוך יהיה רשאי להאריך בצו את התקופות הקובעות בתקופות נוספות, שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת.

בנוסף, לפי הנוסח הנוכחי של הסעיף, השר מוסמך להאריך את התקופה הקובעת "אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה". בהתאם להגדרת "פעולות האיבה או פעולות המלחמה", סמכות ההארכה כרוכה בקיומה של הכרזה על מצב מיוחד בעורף, או בקיומן של פעולות צבאיות משמעותיות שעליהן החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023). בכדי שלא להגביל את

הארכת התקופה בקיומם של תנאים אלה ובכדי לאפשר את המשך מתן ההקלות גם בגין שירות צבאי, מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי שר החינוך יהיה רשאי להאריך את התקופה הקובעת כאמור "אם מצא כי הארכה כאמור נדרשת בשל היקפו או אופיו של השירות הסדיר או שירות המילואים שאליו נקראו מועמדים במהלך התקופה הנוספת". באופן זה, במקרה שבו שר החינוך מצא כי יש צורך וטעם למתן הקלות לפי סעיף זה, יהיה רשאי להאריך את התקופה הקובעת בכפוף לקיום חובת ההיוועצות כאמור בסעיף.

בהתאמה לתיקון האמור, מוצע לתקן את סעיף 9א(ד) ולמחוק את ההגדרות הבאות:

"פעולות האיבה או פעולות המלחמה" – פעולות האיבה או פעולות המלחמה, שאירעו בתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף או עד תום הפעולות הצבאיות המשמעותיות, לפי המאוחר;

"הפעולות הצבאיות המשמעותיות" – הפעולות הצבאיות המשמעותיות שעליהן החליטה ועדת שרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף 40 לחוק-יסוד: הממשלה, והודיעה לגביהן לוועדת החוץ והביטחון של הכנסת ביום כ"ג בתשרי התשפ"ד (8 באוקטובר 2023).

סעיף 2 סעיף 1א19 לחוק קובע כי על אף האמור בהוראות לפי סעיף 19א, לעניין דיור במעונות הסטודנטים לשנות הלימודים התשפ"ה והתשפ"ו, ובלי לגרוע מחובת המוסד לשקול את מכלול השיקולים והנסיבות הנוגעים לעניין, מוסד יעניק לסטודנט או למועמד נקודות זכות לשם קביעת זכאותו למעונות, בשל כל אחד מאלה: שירות צבאי בתקופה הקובעת, בסדיר או במילואים בהתאם לתנאים המנויים בסעיף; מגורים ביישוב שפונה לפי החלטות הממשלה, בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף; וכן היות הסטודנט או המועמד חטוף או נעדר במסגרת המלחמה, או שכן משפחתו היה חטוף או נעדר כאמור. עוד קובע הסעיף חובת הקצאת מקומות דיור במעונות סטודנטים עבור מי שמתקיימים בו התנאים המנויים בסעיף קטן (א) לסעיף זה.

לעניין זה, נקבעה התקופה הקובעת כתקופה שמיום כ"ב בתשרי התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) ועד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זכויות הסטודנט (תיקון מס' 9 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (שבמסגרתו נחקק סעיף זה), או עד תום תקופת ההארכה לפי סעיף קטן (ד).

באשר להארכת התקופה הקובעת, קובע סעיף 1א19(ד) כי שר החינוך, בהתייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, רשאי, בצו, להאריך את התקופה הקבועה בהגדרה "התקופה הקובעת" בשתי תקופות נוספות שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת, אם מצא שהדבר נדרש עקב הימשכותן של פעולות האיבה או פעולות המלחמה.

במסגרת התיקון המוצע, מבוקש להרחיב את תחולת הסעיף עד לשנת הלימודים התשפ"ח. כמו כן, משלא הוארכה התקופה הקובעת לפי סעיף 1א19(ד), תמה תקופה זו ומשכך מבוקש להאריכה עד תום שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה. עוד מוצע לקבוע כי שר החינוך

יהיה רשאי להאריך בצו את התקופה הקובעות בתקופות נוספות, ללא הגבלה, שלא יעלו על שישה חודשים כל אחת. כמו כן, מוצע לערוך תיקון בנוגע לסמכות ההארכה בצו של שר החינוך בדומה לאמור בסעיף 1.